# Saxwe

El **gbe, saxwe** (o **sahouè**, o **saxwe**, o **saxwegbe**, etc.[1]) és una llengua gbe oriental que parlen els saxwes[2] que tenen el territori al departament de Mono, al sud-oest de Benín. El seu codi ISO 639-3 és **sxw** i el seu codi al glottolog és **saxw1241**.[3]

| Gbe, Saxwe | |
|---|---|
| **Altres noms** | *Sahouè*, *Sahouègbe*, *saxwe*, *saxwegbe*, *saxwe-gbe*, *tsaph*(?) |
| **Tipus** | llengua i llengua viva |
| **Parlants** | |
| 170.000 (2002, ethnologue)[1] o 244.000 (joshuaproject)[2] principalment a departament de Mono | |
| **Parlat a** | Benín |
| **Autòcton de** | Atlantique, Kouffo i Mono |
| **Classificació lingüística** | |
| Níger-Congo<br>Atlantic-Congo<br>Volta-Congo<br>Benue-Congo<br>Llengües kwa<br>Llengües kwa orientals<br>Llengües gbes<br>**Gbe, Saxwe** | |
| **Codis** | |
| **ISO 639-3** | sxw (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=sxw) |
| **SIL** | sxw |
| **Glottolog** | saxw1241 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/saxw1241) |
| **Ethnologue.com** | sxw (http://www.ethnologue.com/language/sxw) |
| **IETF** | sxw |

## Contingut



## Població i geografia

El 2002 hi havia 170.000 saxwes[1] (n'hi ha 244.000 segons el joshuaproject[2]).

Els territori saxwe està situat als municipis de Houéyogbé i de Bopa, al departament de Mono, al sud-oest de Benín.[1] Aquest territori està situat principalment entre el llac Aheme i el riu Kouffo, a l'est i el llac Toho, a l'oest. És fronterer amb el territori dels parlants de gbe, ci i d'aja, al nord; amb els parlants de gbe, kotafon; d'aja i de gbe, waci a l'oest; amb els parlants de gbe, xwela, al sud; i amb els parlants de gbe, ayizo i de gbe, gbesi, a l'est.[4]

## Família lingüística

El gbe, saxwe és una llengua kwa, família lingüística que forma part de les llengües Benué-Congo. Concretament, segons l'ethnologue, forma part del grup lingüístic de les llengües gbes.[5] Segons l'ethnologue, hi ha 21 llengües gbe: l'Aguna, l'ewe, el gbe, ci, el gbe, xwla oriental, el gbe, gbesi, el gbe, kotafon, el gbe, saxwe, el gbe, waci, el gbe, xwela occidental, el gbe, xwela, el kpessi, sis llengües aja (aja, gbe, ayizo, gbe, defi, gbe, tofin, gbe, weme i gun), dues llengües fons (fon i gbe, maxi) i la llengua gen, considerada l'única llengua mina.[5] Segons el glottolog, és una de les llengües gbes orientals juntament amb el gbe, ayizo; el gbe, defi; el gbe, xwla oriental; el fon; el gbe, ci; el gun; el gbe, gbesi; el gbe, maxi; el gbe, kotafon; el gbe, tofin; el gbe, weme; el gbe, xwla occidental; el wudu i el gbe, xwela.[3]

# Dialectes

Els dialectes del gbe, saxwe són el daxe, el saxwe i el se.[3]

# Tipologia de la llengua i característiques

El gbe, saxwe és una llengua de sintaxi SVO (subjecte - verb - objecte). No té noms propis per classes ni per gènere. Té 12 fonemes vocàlics i és una llengua tonal.[1]

# Sociolingüística i ús de la llengua

El gbe, saxwe és una llengua desenvolupada (EGIDS 5): La utilitzen les persones de totes les generacions en l'àmbit social, està estandarditzada i té literatura, tot i que no és totalment sostenible.[6] S'escriu en alfabet llatí i existeixen periòdics i programes de ràdio en la llengua gbe, saxwe. Els saxwes, a més a més, parlen el gbe, gbesi i el gbe, xwela com a segones llengües.[1]

# Bibliografia


- Beavon-Ham, Virginia. 2012. *Consonant-Tone Interaction in Saxwe*. A: Marlo, Michael R. (ed.), *Selected Proceedings of the 42nd Annual Conference on African Linguistics*, pàgines 55-69. Somerville, MA: Cascadilla Proceedings.
- Kluge, Angela. 2011. *A sociolinguistic survey of the Gbe language communities of Benin and Togo: Gbe language family overview*. A: *SIL Electronic Survey Reports 2011-012*. Pàgines: 1-21.
- Johnson, Eric C. 2011. *A sociolinguistic survey of the Gbe language communities of Benin and Togo, Volume 8: Saxwe, Daxe and Se language areas*. (SIL Electronic Survey Reports 2011-020.) SIL International.


# Referències


1. «Gbe, Saxwe, a language of Benin (http://www.ethnologue.com/language/sxw)». ethnologue. [Consulta: 10 febrer 2015].
2. «Language: Gbe, Saxwe (http://joshuaproject.net/languages/sxw)». joshuaproject. [Consulta: 10 febrer 2015].
3. «Language: Gbe, Saxwe (http://glottolog.org/resource/languoid/id/saxw1241)». Glottolog. [Consulta: 10 febrer 2015].
4. «Mapa lingüístic de Benín. El Gbe, Saxwe és el número 46 (http://www.ethnologue.com/map/BJ)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 28 octubre 2015].
5. «Gbe (http://www.ethnologue.com/subgroups/gbe)». ethnologue. [Consulta: 5 febrer 2015].
6. «Saxwe Gbe in the Language Cloud (http://www.ethnologue.com/cloud/sxw)» (en anglès). ethnologue. [Consulta: 10 febrer 2015].

Foundation, Inc.